

Katedra psychologie a sociologie
Teologické fakulty JU
v Českých Budějovicích

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka: Kateřina Poláková
Název práce: Psychologické znaky funkčního manželství
Vedoucí práce: Jan Polivka
Posuzuje: Jan Polivka

Formální stránka:

práce má 127 stran včetně příloh, velmi bohatý poznámkový aparát, 176 položek. Poznámky jsou dostatečně variabilní, jsou uváděny tradičním způsobem. Literárních pramenů je přiměřeně, je uvedena většina reprezentativních titulů v českém jazyce, včetně některých popularizujících. Přínosem je určitě anglická Sternbergova monografie, která pak je také citována v textu, plusem je využití některých časopiseckých statí.

Jazyk je živý, práce dobře čtivá, někde trochu vadí příliš dlouhá souvětí. Překlepy jsou spíše výjimečně, jazyková revize byla udělána kvalitně. Na str. 32 uprostřed má být contract marriage (ne cotract), možná bych uvedl i běžný český ekvivalent manželská smlouva, podobně lze hovořit o trojúhelníkové teorii, byť i u nás se používá výraz triangulární. Na str. 62 10.ř. shora je slovo „překlad“, asi má být přehled, eventuálně příklad. Úprava práce je přehledná a vyhovuje příslušným kritériím.

Prezentace práce:

zřetelný je zájem autorky o poměrně složitou problematiku při značné různorodosti koncepcí, někdy až protichůdně formulovaných, diplomandka se snaží nejen je prezentovat, ale také zaujmout stanovisko. Cíle práce jsou uvedeny správně a jasně, snad mi jen trochu chybí přesná specifikace termínu „funkční“, i když v průběhu práce obsah tohoto klíčového slova celkem dobře pochopíme. Odborné termíny jsou používány adekvátně, někdy je trochu sklon k narativnímu stylu. Závěr je celkově trochu dlouhý, i když chápu záměr uvést nejdůležitější aspekty problematiky.

Obsahová stránka:

setkáme se s většinou základních koncepcí, které se týkají psychologických aspektů manželství, není opomenuta ani historická perspektiva a náboženský aspekt problému. Hlavním východiskem jsou domácí pojetí, ale nejsou opomenuty ani některá jiná, pokud se jedná o podstatnější rozvinutí jednotlivých aspektů složitého problému. S většinou hodnocení autorky se dá souhlasit. Lze diskutovat o otázce různých pojetí rovnoprávnosti, tak jak se s nimi setkáváme v literatuře (str.32), bylo by dobré stručně charakterizovat některá základní. Podobně na str. 68 vyznívá pojetí tradičního křesťanského modelu manželství poněkud příliš konzervativně s mírně negativním aspektem, lze se ale také setkat s pojetím, kde právě náboženské pojetí je chápáno jako velmi progresivní forma (viz celá současná diskuse o etických a morálních principech, inspirovaných zvláště křesťanstvím). Lze se také zmínit o dalších modelech založených na náboženských konceptech, i když v našich podmínkách ještě nemají tak velký význam (ale již třeba u sousedů – islám přinejmenším).. Otázka sebeobětování je také poněkud složitější a nemusí se nijak míjet se seberealizací, byť se to tak poměrně často chápe, ba právě naopak (viz např. Maslowovo pojetí seberealizace, ale

i mnoha dalších autorů, kde prosociální aspekt patří k nutným složkám seberealizace. Spíše bych tady mluvil o jakési egocentrizaci hodnotového schématu nebo jeho příliš velké instrumentalizaci, resp. některých složek.

Samozřejmě lze diskutovat o celé řadě dalších aspektů, ale tam bychom došli ke shodě s většinou tvrzení, která autorka uvádí.

Celkově lze tedy konstatovat, že předložená práce splňuje všechna základní kritéria, která jsou na diplomní práci kladena a lze ji doporučit k obhajobě.

.....
(Jan Polivka)